УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС
«МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ БІЗНЕСУ»

Статус дисципліни	варіативна
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	Спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) Спеціалізація С1.01 - Економіка
Форма навчання	заочна
Назва освітньої програми	Економіка
Освітній ступінь	магістр
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	3 кредити ЄКТС
Терміни вивчення дисципліни	2-й семестр
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, абревіатурне позначення	Кафедра економічної теорії та міжнародних економічних відносин (ЕТМЕВ)
Мова викладання	українська

Лектори (викладачі)

д.е.н, професор, зав.каф. ЕТМЕВ
Орловська Юлія Валеріївна
yu.v.orlovska@ust.edu.ua
https://pgasa.dp.ua/orlovskayv/
050-320-71-28
м. Дніпро, вул. Архітектора Петрова, 24-а, к. В-500
асистент, PhD з публічного управління та адміністрування
Ларіонова Катерина Андріївна
k.a.larionova@ust.edu.ua
https://pgasa.dp.ua/larionova-kateryna-andriyivna/
050-451-55-38
м. Дніпро, вул. Архітектора Петрова, 24-а, висотний корпус, к. В-500

Передумови вивчення дисципліни	Для успішного опанування дисципліни необхідні базові знання з міжнародної економіки, міжнародного бізнесу, економічного аналізу, менеджменту та статистики. Студент має вміти працювати з економічними показниками, зіставляти альтернативи й обґрунтовувати висновки на основі перевірених даних.
Мета навчальної дисципліни	Формування системного розуміння джерел і механізмів міжнародної конкурентоспроможності підприємств, а також умінь аналізувати конкурентне середовище, оцінювати конкурентні переваги та обґрунтовувати стратегії діяльності на зарубіжних ринках.
Очікувані результати навчання	ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

	ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань. ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. ПРН 19. Демонструвати обізнаність на рівні новітніх досягнень економічної науки щодо засад, чинників та трендів розвитку глобальної економіки, враховувати їх вплив на поведінку національних економічних суб'єктів при розробці та реалізації управлінських рішень з розвитку та провадження зовнішньоекономічної діяльності й забезпечення їх міжнародних конкурентних переваг.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи міжнародної конкурентоспроможності бізнесу 1. Сутність та рівні міжнародної конкурентоспроможності. 2. Міжнародне конкурентне середовище та його аналіз. 3. Теорії міжнародної конкуренції та конкурентних переваг. 4. Ресурси, компетенції та джерела конкурентних переваг підприємства. 5. Конкурентоспроможність продукції на міжнародних ринках. 6. Методи оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства. 7. Конкурентоспроможність галузей і кластерів у міжнародному середовищі. 8. Порівняльний аналіз міжнародної конкурентоспроможності компаній. Змістовий модуль 2. Стратегічне управління міжнародною конкурентоспроможністю бізнесу 9. Міжнародні конкурентні стратегії підприємств. 10. Стратегії виходу та закріплення на зарубіжних ринках. 11. Інновації та цифровізація як чинники конкурентоспроможності. 12. Міжнародні ланцюги створення вартості та конкурентні позиції бізнесу. 13. Брендинг, маркетинг і нецінова міжнародна конкуренція. 14. Управління конкурентоспроможністю в умовах глобальних ризиків. 15. Конкурентоспроможність українського бізнесу в умовах війни та відновлення. 16. Розроблення та оцінювання стратегії підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства.
Контрольні заходи та критерії оцінювання	Обсяг: 3 кредити ЄКТС / 90 годин, з них лекції – 4 год, практичні заняття – 4 год, самостійна робота – 82 год. Форма підсумкового контролю – екзамен.

	Самостійна робота (82 год): підготовка до аудиторних занять – 12 год; самостійне опрацювання тематичного матеріалу й джерел – 40 год; виконання індивідуального аналітико-стратегічного проєкту – 20 год; підготовка до екзамену – 10 год. Максимум – 100 балів: поточний контроль – 60, екзамен – 40. Поточний контроль: два практичні заняття – 20 балів (по 10); індивідуальний аналітико-стратегічний проєкт – 40 балів. Практичне заняття 1: аналіз міжнародного конкурентного середовища, порівняння конкурентів та оцінювання переваг підприємства. Практичне заняття 2: обґрунтування міжнародної конкурентної стратегії, оцінювання ризиків і показників результативності. Критерії оцінювання кожної практичної роботи (10 балів): коректність аналізу та розрахунків – 4; обґрунтованість висновків – 4; використання перевірених джерел – 2. Проєкт (40 балів): вибір компанії та ринку – 6; аналіз конкурентного середовища – 6; методика та розрахунки – 6; обґрунтування стратегії – 6; план реалізації, ризики та KPI – 6; захист – 10. Екзамен: 40 тестових запитань × 1 бал; кожне має чотири варіанти відповіді й одну правильну. Передбачено 10 теоретичних, 15 аналітичних і 15 ситуаційно-стратегічних запитань. Порядок допуску, перескладання та переведення балів визначається чинними правилами університету.
Політика викладання	Політика курсу передбачає відповідальність викладача і здобувача; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності. При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази університету. Курс передбачає індивідуальну роботу здобувачів. Обов’язковим є дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; - надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Конфліктні ситуації, пов’язані з оцінюванням результатів навчання здобувачів вищої освіти, спірні питання у галузі академічної доброчесності вирішуються відповідно до чинних в УДУНТ нормативних документів, що оприлюднені на офіційному сайті університету.
Засоби навчання	Оглядові та проблемні лекції (4 год); практичні заняття з аналізу кейсів міжнародних компаній і розрахунками (4 год); керована самостійна робота, опрацювання наукових джерел і статистичних

	баз; індивідуальний аналітико-стратегічний проєкт; консультації та дистанційна взаємодія. Засоби: електронна навчальна платформа, відеозв'язок, табличні редактори, офіційні міжнародні статистичні бази й відкриті корпоративні звіти.
Навчально-методичне забезпечення	*Рекомендована література:* 1. Porter M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. Free Press, 1980. 2. Porter M. E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. Free Press, 1985. 3. Barney J. B. Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. Journal of Management. 1991. Vol. 17(1). P. 99–120. DOI: 10.1177/014920639101700108. 4. Teece D. J., Pisano G., Shuen A. Dynamic Capabilities and Strategic Management. Strategic Management Journal. 1997. Vol. 18(7). P. 509–533. 5. Teece D. J. Explicating Dynamic Capabilities. Strategic Management Journal. 2007. Vol. 28(13). P. 1319–1350. DOI: 10.1002/smj.640. *Додаткова література:* 1. Ghemawat P. Distance Still Matters: The Hard Reality of Global Expansion. Harvard Business Review. 2001. Vol. 79(8). P. 137–147. 2. Johanson J., Vahlne J.-E. The Uppsala Internationalization Process Model Revisited. Journal of International Business Studies. 2009. Vol. 40. P. 1411–1431. DOI: 10.1057/jibs.2009.24. 3. Rugman A. M., Verbeke A. A Perspective on Regional and Global Strategies of Multinational Enterprises. Journal of International Business Studies. 2004. Vol. 35. P. 3–18. 4. Gereffi G., Humphrey J., Sturgeon T. The Governance of Global Value Chains. Review of International Political Economy. 2005. Vol. 12(1). P. 78–104. DOI: 10.1080/09692290500049805. 5. Bharadwaj A. et al. Digital Business Strategy: Toward a Next Generation of Insights. MIS Quarterly. 2013. Vol. 37(2). P. 471–482. 6. Vial G. Understanding Digital Transformation: A Review and a Research Agenda. Journal of Strategic Information Systems. 2019. Vol. 28(2). P. 118–144. DOI: 10.1016/j.jsis.2019.01.003. 7. Gereffi G., Lim H.-C., Lee J. Trade Policies, Firm Strategies, and Adaptive Reconfigurations of Global Value Chains. Journal of International Business Policy. 2021. DOI: 10.1057/s42214-021-00102-z. *Інформаційні ресурси:* UN Comtrade: https://comtradeplus.un.org/ ITC Trade Map: https://www.trademap.org/ World Bank WITS: https://wits.worldbank.org/ Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/ World Bank Open Data: https://data.worldbank.org/